

SZERKESZTŐI IRODA
és kiadóhivatal: Püsp. Lyc.
nyomda. Küldemények ide
intézendők.
Majelenik a lap minden
szerdán.

GYULAFEHÉRVÁR

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Egész évre 4 frt. Félévre 2
frt. Negyedévre 1 frt.
1 gyes szám ára 8 kr.
Hirdetési díjak: Egy négyeseg
centim. tér ára 4 kr. Bélyegil-
lők minden hirdetés után 50 kr.
Nyilv. sora 25 kr.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Gyulafehérvárt, 1891 április 29-én.

Az ember tehetségei közül a legnagyobb mér-
tékben a bírálót fejlődik ki, a mely tulajdonkép-
pen alapja az általános ismeret-körnek. — A
szülői kör legnagyobb befolyással van arra néz-
ve, hogy a fiataloknak bíráló tehetsége nemes
és törekvő irányban fejlődjen ki. Bárminő ked-
vező körülmények közzé jusson egy fiatal, szü-
löinek természetét annyira elsajátítja, hogy attól
megválnia éles belátása mellett sem képes.

Sok szülő átlátja, hogy természete, a melyen
miveltésénél fogva uralkodhatnék, nem felel meg
a mai társadalmi viszonyoknak, s ha a véletlen
nem kedvez és ennek alapján nem jutott volna
azon társadalmi polczra és kedvező anyagi visz-
onyok közé, a melyen és melyben van, puffesz-
kedő és kihívó módora által a társadalmi élet-
nek elfogadható tagjává nem válna be.

Nézzünk körül a mi kis társadalmi életünk-
ben, találunk egyeseket, a kik szülői után egy
pár ezer forintot örökölték és még emellett a
szerencse is kedvezett nekik, merev, lenéző mó-
doruk, és különöz magatartásuk daczára, társa-
dalmi nimbus veszi körül, örvendünk és jól esik
ha véletlenül délutáni időben alázatos köszön-
tesünket egy gunyoros „jó napot“-tal viszonoz-
za. — Az emberi gyarlóságnál fogva ezen pá-
riáknak az életmódjukat és szokásukat sokszor
nem átaljuk magunk dicsfényével körül övezni, a
helyett, hogy azon meggyőződésre juttatnók, hogy
ők sem többek mint a kik körüllette vannak, sőt
ezek ismeretük és lelki miveltésükénél fogva őket
tulszárnyalják. — Ezen páriák tudják és érzik,
hogy ők a társadalomnak igénytelen tagjai, a
tehetség megbírálói magukat meg van, de hiány-
zik bennük a nemes irány felé törekvés; mert
szülőiktől örökölték a gőgöt és puffeszkedést, s

nem tanulták meg azt, hogy a természetellenes
kinövés eredmény produkálása nélkül elenyé-
szik mint a buborék.

A laikustól kezdve fel a legtudományosabb
emberig, mindenki bírálattal foglalkozik, csak
hogy mindenki más-más irányban, egyiknek bi-
rálata hasznos, a másiknak bírálata a kicsinyes-
ség és a pletyka fővonása, az egyik nyíltan
fellép, a másik a titokzatosság fátyla alá borul
és onnét terjeszti pletykaságait. — Vajh mi
kevés társadalmi összhang a hasonállásuk kö-
zött! S mi okozza mind ezt? A szülői neve-
lés. — Vannak, a kik szép ismerettel bírnak
s ezt kizsákmányolják saját céljaikra, a mi a
családi élet követelményeit tekintve helyes, de
másképp áll működésük a társadalmi életben, itt
a vizsály terjesztése a pletykaság, a mi nekik
élvet és örömet okoz, ha ez irányban tevékeny-
ségüket nem fejthetik ki, kedvetlenek és sor-
sukkal nincsenek megelégedve.

Ezen természetet előőröklik a gyermekek: a
kik ettől a legjobb iskolai nevelés mellett sem
képesek megválni. Ezen irányban lesznek a
gyermekekből társadalmi tagok, kiknek fellépése
ha esetleg a szülőktől nem örökölnék annyit, a
melynél fogva dicsfényvel körül övezzék — a tár-
sadalomban elvesznek, lassankint elzúlnak, s ezek-
ből lesznek, s ezek vetik meg alapját a társa-
dalmi proletároknak. —

A bírálót kell, hogy a társadalom a saját
keblében jó irányban vezesse, mert ezen törek-
vése által megteremtí saját részére a földön a
menyországot.

Tagadja meg azoktól az elismerést, a kiknek
bírálata a pletykaság fővonása, mert ez által
képes leend a társadalom egy oly irányt létre-
hozni, a melyen haladva, a társadalomnak hasznos
tagjai nevelkednének fel. Elenyészne azon ferde

czól, hogy nagyoknak tekintessenek, mindenki
saját magát meg tudná bírálni, mert ezen tulaj-
dönt már szülőitől magába szívna, főtörekvése
mindenkinek csak egy irányban összpontosulna,
hogy tehetségéhez képest a társadalmi élet
hasznos tagja és az államnak kitűnő polgára
legyen. —

—n.

Az alsófehérmegyei történelmi, régé- szeti és természettudományi egyletről.

Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és termé-
szettudományi egylet folyó hó 22-én tartá meg dr. Tó-
dor József egylet első alelnök elnöklete alatt ez évi
első választmányi gyűlését. Jelen volt Hegedűs Já-
nos, másodalelnök is Nagy-Enyedről és még 13 tag. A
gyűlés lefolyásáról a következőkben értesíthetjük elap-
nak t. olvasóit.

1. Elnök a gyűlést megnyitván bejelenti az új ta-
gokat, és pedig: Perzsián Márton (Abrudbányáról), Pál
Antal, Tuczy János és Fejér Gerő urakat (ajánlja Kó-
ródy P.); Király Pál urat (Déváról) és a helybeli róm.
kath. főgymnáziumot (a. Ávéd J.); továbbá Guardazo-
ny József, Bogdánovics János és Pátrovics Ferencz urakat
(a. dr. Cserni B.).

2) Ezután a titkárt teszi meg jelentését, a melyből
kiemelendő, hogy az állandó munkaprogramm szakbi-
zottságai a következőleg alakultak meg: a történelmi
szaknál Zlamál Agost és Tuczy János; a régészeti szak-
nál dr. Cserni Béla és Kóródy Péter; a természettudo-
mányi szaknál Ávéd Jákó és Szentmiklósy Jenő.

3) Ugyancsak a titkár jelenti, hogy az egylet mu-
zeumának gyarapításához újabban is többben szívesek vol-
tak ajándékaikkal járulni. Ezek között különösen Glück
Mór Alvinczről egy ezüst és egy rézpénzt, Novák Ferencz
egy ezüst, — Patrovics Ferencz egy rézpénzt, dr. Tó-
dor József egy ezüst- és egy rézpénzt, Kóródy Péter
3 drb. ezüst és 11 drb. rézpénzt ajándékoztak. E pénzek
a mult és a jelenszázdlelejáról valók. Ugyan egy XIII.
Leó pápa jubileuma alkalmából készült bronz emlé-
érmet ajánlott fel. Perzsián Márton pedig egy teljesen
kifejlődött 4 lábú csirke. — A választmány az ajándé-

delgöttek, s talán ez is ártott nekem vagy az, hogy
mindketten komolyak lévén, már gyermek éveim komoly-
ságban teltek el.

Egyszer csak várokozásomban épen akkor, midőn
kevessé figyeltem, G.-né megérkezése lepott meg, örö-
mömben szóhoz nem voltam képesjutni, kis barátnomat
sírva fogadtam, azontul meg lelke változott át, öröm-
telve kísértem el mindenfelé, mutogattam gyermekjáté-
kaimat, melyekben ő is nagy örömet lelte.

Hasztalan nem kívánom fárasztani naplóm olvasó-
ját, csak annyit jelzek, hogy ez után az előbbi vig fuvát
lettem, úgy annyira, hogy atyám sem hitte, a midőn lel-
kileg felvidulva, szellemileg átváltozva, testileg mozgé-
konyabbnak látott.

Rohamosan teltek az idők s egy alkalommal szü-
lőim a mi nem csekély örömkökre abba állapotok meg,
hogy estenként a nyarat felváltva, hol minálunk, hol
K. községbe fogjuk mi mint gyermekek tölteni.

Azonban az évek multak, én tanulmányaim foly-
tatása végett a fővárosba, H. pedig egy nagyobb nevelő
intézetbe ment.

Mondanom sem kell talán, hogy komoly foglalko-
zásunk közbe ha nem feledtük gyermekkori emlékein-
ket — de nem értünk reá egymást felkeresni.

A nyári szünidőt már többé nem K.-ban, hanem
részben otthon, részben furdöhelyen kellett töltenem.

Később midőn már 18 évemet befejeztem, atyám
társaságába külföldre utaztam, kedve lévén atyámnak
az, hogy én a külföldi tudományok némely ágában is
jártasságot sajátítsak el.

Már 21 éves koromban voltam, midőn atyámtól
szabadságot nyertem K.-ba menni — meglátogatandó
gyermek emlékeim tárgyát.

Örömmel távoztam, mert hát gyermek éveim em-
lékei folyton előttem lebegtek.

Szívem össze szorult, midőn kocsim a nagy és tá-

TÁRCZA.

Az apostol.

Hova sietsz szegény apostol, hova?...
Nézd csak a bűnt, mint vesz diadalmat!
Elvész a hős, ki Krisztusért fáradoz
S a gúnykacaj nem hangzik el soha.

Mit ér a hit, remény és szeretet:
Ha előtted a véres Golgota?...
Rohanj balga: gyalázat viszd oda;
Ontsd ki lelked s ne vess magad felett.

Van-e erőd, hogy érző szivednek
Tiszta lángját élve kioltva lásd?
Van-e erőd, túrni az utcasárt,
Mit a nagyok botorul rád kennek?...

Nézd csak körül! Nézd a szép világot,
Vig dalában örömförrás támad,
És nedűje soha ki nem szárad:
Itt az élet, bubánat uralg ott.

És te kitzdesz vész és vihar ellen?
Mély örvénybe ragad a szonjas vágy?
Az lesz sírod: jeltelen hullámágy!...
Ily vég felett egy hős is megretten...

Jehovára: nem sietek feléd.
Hitted talán: meghátrál az „árva“;
Mit tudod te, mit tesz e szó: „gyáva“?
Ne kinozz hát, hisz már sokszor tevéd.

Szolga vagyok! Te mondád: apostol...
Oh, ez a név lelke alattjárja
Ragyogóbban, mint az ég villáma.
Ujong szívem, örömben tombol!

Hitem erős, erős mint sziklaszál,
Szilárdon áll zajgó hullám felett:
Itt lenn átok, ott fenn béke lebeg,
Mely pihenni e sziklaszára száll.

Örök fény az, mi keblemben ragyog.
Attól vettem, ki sokat szenvedett;
Ily szenvedés embernél nem lehet:
Szenvedjek hát: én apostol vagyok!

Molnár Lőrincz.

Az életunt.

(Folyt.)

En haza érkeztem.
Valóban meglepett a rideg magány, mert noha
szülőim körébe voltam, mégis egyedül éreztem magamat.
Vártam a pillanatot, számítottam, lestem az idő le-
folyását, míg G.-né megérkezett és én játszó társamat
ujból láthattam.

Az idő türelme szokatott.
A kitzűtt időben már nyugtalanság vett erőt raj-
tam, gondolataimban folyton tépelődtem, előttem lebe-
gett az, ha valjon akadály nem gördült e utjukba és
nem történik e meg az, hogy nem jönnek el.

Még most is élénken emlékszem arra, mint lestem
a kaput, lestem azon pillanatot, a midőn azon kedves
barátnóm megérkezik.

Érett gyermekké tett azon pár nap, melyben így
várakoztam.

Nem panasolhatok, szülőim kelletnél tovább gé-

kozóknak köszönetet mond. — Jelenti továbbá, hogy Thomás Robert N.-Szebenből felajánlotta 230 frtot 810 drbból álló lepkegyűjteményét a társulatnak megvétel végett. — A választmány tekintettel az egylet szerény anyagi viszonyaira a megvételhez hozzá nem járul.

4) Egy. Odesszában a Kaukázusi hegység geológiai viszonyainak ismertetése ezéjából alakult francia tudományos társulat megkereste egylettünket az iránt, hogy pártolja vagy lépjen vele csereviszonyba. — A választmány ez utóbbit fogadta el.

5) Nagy élvezettel hallgatta választmány dr. Cserni Bélának az ásatásokról szóló jelentését. Talált újban 24 féle bélyeges téglát, 3 drb. római ezüstpénzt, 3 drb. egyszerűsége által feltűnő méceset, 3 drb. csonthajlít (mások szerint stylust). Hogy pedig itten tényleg római fűrdő volt, azt újabb adatokkal bizonyítja. — A választmány dr. Cserninek fáradozásaiért köszönetet mond, s egyuttal felkérte, hogy jelentését jegyzőkönyv számára s a hírlapokban való közzététel végett részletesen készítse el.

6) Ugyan ő az ásatásokra fordított költségekről is benyújtja számadását, amely szerint az 1890—91-ik évek-re előirányozva volt 100—100 frt, a kiadás pedig 241 frt 80 kr. — A választmány a számadást elfogadja és a kiadási többletet is utólagosan jóváhagyja illetve kiutalja, s azonkívül még e ezéjra az ásatások ez időszak-rinti befejezésére 50 frtot utal ki.

7) Avéd Jákó másodtitkár az 1891-ik évkönyvnek tartalmáról tesz jelentést. E szerint a jövő évkönyvnek tartalmát képezni fogják: 1) II. Józsefnek gyulafehérvári látogatása. Zlamál Agostontól. 2) A szent-imrei csatára vonatkozó újabb okmánytanulmány. Király Páltól. 3) Veszely Károlynak az 1890-ki közgyűlésen tartott felolvasása. 4) Apulumi maradványok (folyt). Dr. Cserni Bélától. 5) A társulat működése. — A szerkesztőbizottságba a titkár mellé dr. Cserni Béla és Zlamál Agoston küldettek ki.

8) A könyvtárnok jelenti, hogy az egylet könyvtára 576 drb. füzet és kötetből áll a társulati kiadványokat ide nem értve. — A választmány a jelentést tudomásul veszi.

9) A titkár jelenti, hogy Spaller József az egyletből való kilépését bejelentette, Benedek József választmányi tag pedig elhalt. A választmány Spaller Józsefnek kilépését miután az alapszabályok szem előtt tartásával történik tudomásul veszi, Benedek József halála felett pedig részvétének jegyzőkönyvileg ad kifejezést.

10) A választmány az 1890-ki közgyűlés azon határozatának végrehajtására, hogy az alapító tagok alapítványaiknak befizetésére egész tisztelettel felszólítandók a titkárokat bizza meg.

11) Novák Ferenc polgármester jelenti, hogy „Gyulafehérvár monographiája”nak első kö-

gas udvarra fordult be, ez udvar juttatta először eszembe azon kedves órát, melyet játszva töltöttem el.

Az előmbe siető szolgától megkérdeztem, ha valjon G-nét honn találom-e?

Igenlő felelet után ujjongva mentem a lakásba, — hol G-nét egyedül találtam, kit üdvözöltem szüleim nevében is.

Nagyon jól fogadott, a régi barátság közte és szüleim közt folyton fenntartott, csak az idők nyoma látszott meg arcán, egy pár barázdának kezdete tudatta azt, hogy házi asszonyi gondok és gazdaság vezetése nagyobb mérvben nehezedik vállaira mint eddig.

Azonban már ekkor illetudó voltam s így e tapasztalatomat semmiképen el nem árultam, de sőt magasztaltam szépségét, mely annyi időn át még maig sem változott.

Szóval hizelegtem.

Nem akartam e hízéggel egyebet, mint az egyenes kérdés elől kitérni, mert valamely sötét sejtetem azt gyanítottam, miként hasztalan tettem meg az utat, mert H. még sem láthatom.

És valóban így is történt — anyja nem sokára értesített, hogy felhasználva a hosszunyarai szünidőt egyik nénjével külföldre utazott.

Azonban még pár hétig lehet távol csak, mert ő külső gazdaságával lesz akkor elfoglalva, és így H-nak a belső gazdaságot ugyint a háztartást kell vezetni.

Elmesélte, hogy a gyermekből már gondos háztartás vezetendő vált, dicsérte folyton, látszott, hogy leányán szeretettel állg. —

Elhíhetik azt, hogy bár mennyire éreztem e szavakba az anyagi szeretet melegét, — szívemben nyugtalanság volt, mert 8 év óta nem láttam azt kiért folyton epedtem, s ki úgy látszik egyedül volt teremve arra, hogy engem boldogítson. —

tete nem sokára elhagyja a sajtót. — A választmány örvendetes tudomásul veszi.

12) A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök Novák Ferenc, dr. Csiky László és dr. Elekcs Viktor küldi ki. K.

A dévai árvapénztár.

Déva, 1891. ápril 27.

Ha valaha valamely korszakot egy szóval jeleztek, úgy a jelenit méltán lehet azon korszakok közé számitani, melyeknek neve tisztán egyszóval írható le.

A sajtó minden irányból jelzi különösen az árva vagyron kezelése körüli eljárásokat, az emberi meggyőződés folyton azon tapasztalatra jut, hogy mind nagyobb és nagyobb mérvű sikkasztások léteznek, melyek már régebbi idő óta húzódnak a nélkül, hogy azt a hivatalos felll vizsgálat kiderítette volna, vagy a mindenkori hivatalos rovincsolás felfedezte volna.

Ha valamely eset felmerül felettes közegek hivatkozandó a megtartott vizsgálatra, — kezüket mossák, felderíthetlen leplezéssel burkoltnak állítják azon eljárást, melyet egy és más pénztárnok, ellenőr — hivatalos kötelességét megszegve hűtlenül kezeli a reá bízott összeget, menteseknek hiszik magukat a felelősség alól, szóval elegendőnek tartják azt ha az árva vagyronkezelést felületesen vizsgálják át, — megvannak elégedve azzal hogy ha az árva mérleg látszólagos egyöntettségét constatálják.

Pedig azt hisszük, hogy a vagyronkezelés a lelkiismeretes vizsgálat teljesítése mellett eszközölhető.

Példát tudunk felhozni és pedig oly főnökre vonatkozólag, ki a pénztár állásával minden nap tisztában van, ki oly hű és ragaszkodó odaadással találja belő hivatalába magát, hogy nem bizza egyedül rendszeresen szervezett városi adóhivatalára a szükségesek megtételét hanem ellenőrködik, fáradságát nem sajnálja, mert tudja azt, hogy a renddel nyugalma és a társadalom bizalma is fenntartatik.

Az árvák vagyronának kezelését szigoruan ellenőrizi és ellenőrízeti, nagyobb összegűek pénztárba utalása. kor azoknak gyümölcsözőleg leendő elhelyezését személyesen is vezeti, a nélkül, hogy a további felelősségtől a hivatott közegek felmentve éreznék magukat.

S ha ezt egy város feje képes megtenni, valjon miért ne tehetné meg ugyanazon eljárást egy megye alispánja?

A törvény szigorú e tekintetben s ha valamit kötelezőleg mond ki egyre, nem tesz kivételt másokra nézve.

A dévai árvaszéknél már évek óta húzódo sikkasztás ma már összegbe is kitehető, az a mint tudjuk 8000 frt kerek summába.

Az összeg nem nagy, de legyen az bár mekkora, jellemzi azon állapotokat, melyek egy oly megyébe mint Hunyadmegye ez ideig fennállhattak.

Leverőleg hatott e hír reám. —

Több napig ohajtottam ott tartozkodni, de időmet megrövidíttem, hogy fájdalmamat magányomban elnyombhassam. —

Másnap utra keltem. —

Utközbe emlékeztem arra, hogy H. jelenlegi tartozkodási helyét sem kérdeztem meg.

Bosszankodtam magamra.

Utközben érlelődött meg bennem azon akarat, hogy őt a külföldön keressem fel, s ezért atyántól engedélyt kellett kérnem.

El is határoztam, hogy a hogy haza érek, azonnal indulok külföldre, mert az időt sem akartam, bevárni arra, hogy hollétét levélbe megtudjam. Haza érve atyám pirongatott meg gyors visszautazásomért.

De már ekkor bennem nemcsak a baráti érzés hanem a szerelem lángolt.

Kértem tehát, engedje meg, hogy külföldre utazzam. Reméltem, hogy ott valahogy csak feltalálom, kúrutamban csak találkozom velük.

Atyám nem akart egyedül engedni, nálamnál tapasztaltabb embert kerestem mellém, mert ő mint említé dolgai miatt engem nem kísérhet el.

Levertségem a bizonytalan jövőbe talált vigaszt, talán találhatom őt s erősen feltettem magamba, hogy most már nem fogom többé elhagyni.

Gyerekes gondolatok.

Nem tudtam, hogy mi van a sors könyvébe írva. Nem vettem számot fiatalágommal, nem azzal, hogy még ő is gyermek.

Ily gondolatokkal tépelődve indultam a fővárosba, hová atyám egy tanáromnak már eleve sürgönyözött, és felkérte őt arra, hogy mellém egy kalauzt adjon.

(Folyt. köv.)

Nem akarom becses lapjának terét hosszason igénybe venni, csak azt jegyzem meg, hogy a folytonosan hangoztatott sérelmek orvoslása nem az állami közigazgatás behozatalával, hanem más módon és pedig a törvények szigorú végrehajtásával lesz orvosolható, s hogy annak mert a megyei kormányzat alatt ily nemű visszaélések történnek, nem a megyei adminisztráció, hanem az egyének okai — mely eset mondhatni a kinevezési rendszer alatt is előfordulhat. — Az eset mint tudom már a napi lapokba is tudatva volt, a pénztárnok ki előbb ellenőr volt a volt pénztárnoknak távollétét és azon időt a midőn ő egyedül vezette a pénztárt, felhasználta, ez alkalommal könnyen fért hozzá a pénzhez, — s így lassan-lassan tübbet is költött el, ma már esikkasztással mást mint Lengyel ellenőrt vagyis jelenlegi pénztárnokot vádolni nem lehet. — Ő maga bevallotta tettét, de sőt írásbeli nyilatkozatot is állított ki arról, hogy azon ügyben hivatalnok társai hibátlanok. K...s. —

IRODALOM.

* **Ságh József** ur, előfizetést hirdet az „Altalános zenészet lexikon” című művére, mely május hó második felében, füzetes válatként fog megindítani. Ezen mű átdolgozott és bővített kiadása lesz a „Magyar zenészet lexikon”-jának, melyből a könyvpiac ez idő szerint már kifogyott. A zenemű kifejezéseinek magyarázatait s a hazai zeneművészek, zeneirők és zenebírlak valamint a nagy világművészek rövid életrajzeit magában foglaló lexikon nyelvünkön mint első jelenik meg, mely hivatva lesz a különböző értékű idegen nyelvű lexikonokat a magyar közönség asztaláról leszorítani. Ha olvasó az érdekes könyvből megismeri a zenetudomány legszűkelegesebb ismereteit, — a zenére vonatkozó idegen szavak magyarázatát. Nélkülözhetlen kézi — illetve tankönyvvül fog szolgálni a zenét tanuló ifjúságnak, melyet ha helyzete nem engedi meg a művet egyszerre megszerezhetni, — füzetekenként 35 krval szerezheti meg. Előfizetés útján kötetenként 1 frt. 50 krért rendelhető meg. A három kötet előfizetési ára 4 frt. 50 kr. Bolti ára 6 forinton felül lesz. — Hézagpótló, igazi szakértői kézből eredő ezen művet előre is ajánljuk olvasóinknak s egy-egy füzet megjelenéséről kellő időben értesítjük. Előfizetési pénzek Budánszky Károly úrhöz: X. ker. Tisztviselő-telep Szabóki utca 18 sz. a. sajtó házába küldendők.

* **Melyik lapra fesszünk elő?** Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelősebb magyar lap az „Egyetértés”, mely a mult jannár hó 1-én lépett fennállásának 25-ik évébe. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles fgrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatának változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az Egyetértést népszerűvé.

Szerkesztve úgy van ez az óriási terjedelmű lap, hogy egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célú szolgáljon. Mert az Egyetértésben maponkint megtalálja a család, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányát a világ irodalom legkitűnőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikketeket legjobb íróinktól, divattudósítást Párisból stb. stb., úgy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az Egyetértésnek e rovatával a versenyt kiállthatná.

S ezzel szemben ott van az Egyetértésnek oldalokra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólérseltség tekintetében van elismerve a magyar sajtóban. Különösen kiemelendőnek tartjuk itt, mint egyik legfőbb érdemét az Egyetértésnek, hogy az események ásmertetése körül, soha semminemű tekintetek által sem hagyta magát befolyásoltatni, hanem mint teljesen független lap, fölőtte áll minden pártérdeknek, s csak az igazságot szolgálja. Az országgyűlési tárgyalásokról hozott, s az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű tudósításainak is mindenkor a párttekinetek felülemelkedő részrehajlatlanság szervezte meg a közölsémet, mely abban nyilvánul, hogy az Egyetértés olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az Egyetértés gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdáközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az Egyetértés kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az Egyetértésben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az Egyetértés a társadalom eme legnépesebb rétegeiben ma már nélkülözhetetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipari- és mezőgazdasági forgalom ma-

gyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az Egyetértés a legjobban informált lap Magyarországon. A rendes rovatokon, s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bő tudósításokon kívül végre csak az Egyetértés 3 speciális rovatát említhetjük meg, melyek országos hirre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni.

Szóval a ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az Egyetértésre. Előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr. 1/4 évre 5 frt, egész évre 20 frt.

NAPI HIREK.

Gyulafehérvárt, ápril 30.

— **Reményi Ede** folyó hó 26-án este 8 órakor a Hungária szálló disztermében nagyszámu hallgatóság előtt tartott hangversenye egyike volt a legnagyobb élvezet nyújtóknak. A művész Bodó fiatal és tehetséges zongora művész kíséretében teszi meg körútját; városunkban, hol szíves vendéglátásnak örvendett, két napig időzött. A Hungária diszterme zsúfolásig volt megtelve; az egyes eljátszott darabok bizonyították azt, hogy a java korban lévő mester, kora dacára biztosan kezeli vonóját, és a legszebb hangokat képes kicsalni hegedűjéből, játéka nemcsak az egyszerű iskola körül forog, megvan benne a népelet kíváncsága is, a mennyiben olykor olykor mintegy elragadtatva a különböző magyar népdaloktól, bizonyos csírfázatoknak is tért enged. A művészt közönségünk folyton megújuló tapsaival készítette a programmon kívüli darabok játszására is. — Bodó szintén megérdemli a dicséretet, több darabjai között különösen a Rákóczi induló előadását emeljük ki. — Innen a művész Brassóba utazott, hol Koos Ferencz vendége volt, s mint értesülünk e hó 28-án szintén nagyszámu közönség előtt játszott.

— **Reményi** tegnap tiszteletét tette Püspök úr 6 Excellentiájánál, Novák Ferencz kir. tanácsos, polgármester és Roska József rendőrkapitány úrnál; délután pedig az irgalmas nővérek zárdájában a nővendékek nagy örömeire egy félórás koncertezett. Este Issekutz János városi tiszti ügyésznel — hol itt tartozkodása alatt szállva volt — egy kiskörű vacsora volt, melyen részt vettek Novák Ferencz kir. tanácsos polgármester, Roska József rendőrkapitány, Sárdy Miklós, Kádár Miklós városi tanácsosok és Avéd Jákó főgymnaziium igazgató. — Az élénk estély folyamán Holló Kázmér — az irgalmas nővérek lelkiatyja — saját szerzeményű versével lepte meg a művészt, mely figyelmet megható örömmel fogadott hazánkfiá. Este 10 órakor az egész társaság kikísérte Reményit a vonathoz, honnan a művész körútját folytatandó Brassóba utazott.

— **A gyulafehérvári rabsegélyző egyesület** elnöke a tagokkal tudatja, hogy az évi rendes közgyűlést 1891. évi május hó 3. napjának d. u. 3 órájára tűzte ki a városház nagytermébe, s erre a tagokat meghívja. A gyűlés tárgyai: a) Az igazgató választmány és számvizsgáló bizottság évi jelentése, költség-előirányzat és ezek feletti határozat. b) A tisztikarnak megválasztása a következő 3 évre. c) Azok az indítványok, melyek legalább egy nappal a gyűlés előtt bejelentve lesznek.

— **A következő meghívót vettük:** Meghívó. A „Szalézi szent Ferencz”-ről címzett magyar egyházirodalmi iskola 1891. május 3-án, d. u. 5 órakor „Május királynője” tiszteletére ünnepélyt rendez, melyre címzettet tisztelettel meghívják az iskola ez évi tagjai. Műsorozat: 1. Megnyitó. Tartja Budai János, IV. é. hittanhallgató. 2. Népdal-fűzér. Játssa a papnev. zenekar. 3. A kewlári búcsu. Melodráma; szavalja Agoston J. IV. é. hittanh. 4. „Legkedvesebb tanyám”, Mangoldtól. Előadja az énekkar. 5. Mária mennybemenetele, hittani és bölcsészeti alapon. Irta és felolvassa Ka. rácsony F. IV. é. hittanh. 6. „Déliab”, Nádor Gy.-tól. Játssa a papnev. zenekar. 7. Mária háza. Irta és felolvassa Kovács János, III. é. hittanh. 8. „Üdvözlégy Mária”, Bene Gyulától. Előadja az énekkar. 9. A zengő szobor”, Mindszenti G.-tól Szavalja Székely Károly, IV. é. hittanh. 10. Induló. Játssa a papnev. zenekar.

— **Áthelyezés.** Ludvig Gyula, m. kir. adóhivatalnok Mármaros-Szigetről a helyi m. kir. adóhivatalhoz lett áthelyezve.

— **Hangverseny** A nagy-enyedi theol. akad. dalkara f. év május 7-én a „Hungária” disztermében megtartandó — táncozal egybekötött hangversenyére élénk készülődések folynak, a jegyeket nagy mérvben vidéki résztvevők folyton veszik s tekintve, miszerint — a mint értesülünk — a város intelligenciája tömegesen készült résztvenni ez érdekes hangversenyen, az estélyeket ígérőnek mutatkozik.

— **A műkedvelő társulat** folyó hó 19-én tartott igazgatósági gyűlésén elhatározta, miszerint a legközelebbi előadást május 31-én a nyári szinkörben fogja megtartani. Szinre kerülnek: „Kilenczedik parancsolat” Rosen Gyula III felvonásos vígjátéka és „Süketnek kell lenni” Moinand I felvonásos vígjátéka.

— **Mi ez?** Dordea Niculae Pókafalvi lakos az alant írott czímmel ellátva, küldött egy levelet: „A Te kintetesi m. kir. adóhivatalnak Gyulafehérvartu ajúlva.”

— **A lövész egyesület** folyó hó 26-án nyitotta meg a lövölde helyiséget, hol a lövészek — dacára a kedvezőtlen időnek — meglehetősen számmal gyűltek össze. Jutalmat nyertek: 1. leg több találás: Morenó Ilyes, Bayer és Kröpfl főhadnagyok és Dergán Béla. 2. Leg több kört: Volez Heinrich és Kröpfl főhadnagy. 3. Szerencse lövés: Sombori Sándor és Höhn Károly. — A lövész egyesület minden vasárnap délután 2 órától 5-ig díjlövészetet tart; a csolnakázást pedig május 1-étől kezdve a közönség tetszés szerinti időben élvezheti.

— **A rendőrkapitány** az állami állam. orvos közbejöttével a napokban fogja a marhaállományt megvizsgálni. — A szabadlegeltetést pedig sz. György napjától kezdve a marhatulajdonosoknak megengedte.

— **Öngyilkos pénzügyőr.** Folyó hó 26-án reggel egy balászfalvi Kovács nevű pénzügyőr fegyverrel akart véget vetni életének. Még élve bezáratották a helyi katonai kórodába, hol tegnap a lövés okozta seb következtében elhalt. Tettének oka — mint halljuk — egy ellene indítandó fegyelmi eljárás volt.

— **A helyben** nem rég létesült vadásztársulat alapszabályait a nagyméltóságú m. kir. belügyministerium megerősítette.

— **A nap vendéglő.** Balázs Ödön a „Nap” vendéglőt saját vezetése alatt a napokban fogja megnyitani. A kert — a kor igényeinek megfelelőleg — ujonnan átalakítva kellemes szórakozó helye leendő közönségnek.

— **Tartalékosok szabadságolása.** A városunkban levő II-ik turnus tartalékosokat — tekintettel a románoknak beállandó ünnepére — kivételesen a rendes fegyvergyakorlati idő letelte alatt már pénteken szabadságolják.

— **Május 1-én** a helyi önkéntes tüzoltó egyesület zenekara május 1-én reggel 5 órakor riadót fog tartani, mely czélből a próbák az egyleti őrtanyán szorgalmasan folynak.

— **Szakál Antal** országszerte ismert recitator f. hó 28-án este a polgári kaszinóban tartott előadást szép számu közönség hallgatta; a jeles recitátor Abrányinak a monolog ellen a kisleludai társaság által 200 forintot jutalmazott pályaművét, az Örtület Petőfőtől, Grégus Beteg s orvosok című költeményét, V. Rihárd életéből egy pár történelmi esetet való műlértelemmel recitált. Ki kell emelnünk Szakál ur előadását, mely minden tekintetben megfelel annak a reménynek, melyet a műértő közönségünk hozzá tűzött. — Ugyancsak a helyi róm. kath. gymnásziumban tartott az ottani növendékeknek előadást. — Bevétel 22 frt. volt.

— **Vadkacsák a város közepén.** Folyó hó 24-én a lipováni kertekben levő vízből egy csoport vadkacsá repült fel. Mily kedvező alkalom lett volna a vadásztársulatnak ezeket lelővöldözni.

— **Utóállítás.** Folyó év május 5-én reggel fél 8 órakor veendi kezdetét a helyi cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokságnál az utóállítás, melyre igen sok hadköteles a járásból — kik a fősorozásról igazolatlanul elmaradtak — fog elővezettetni.

— **Alfőhérmegye** alispánja amost épített katonai laktanya átvétele végett több katonai tisztviselők kíséretében Abrudbányára utazott; ugyan ott folyó hó 30-án fog megtartani a városi képviselők választása, miután azok működése mindez ideig fel volt függesztve. A megválasztott képviselők megerősítése után fog a tisztújítás megtörténni.

— **A nagyvási hóbert.** Lászlórik József fővárosi kazánkovács a napokban este 10 óra tájban szép nyugodtan ment hazafelé a Szabolcs-utczában. Szemközt vele egy pénzügyőr jött három nővel, kiknek egyikét Lászlórik véletlenül megtalálta lökni. A pénzügyőr erre szörnyű dühbe jött és minthogy alkalmasint meg akarta mutatni az ő három gráciájának, hogy mennyi kurázsia van benne, kardot rántott és a kazánkovács fején olyan súlyos sebet ejtett, hogy ezt menten elborította a vér. Lászlórik jajgatott, a három nő sikoltozott, a pénzügyőr pedig — ill' a berek — bemeneült a Szabolcs-utczai pénzügyőri őrházba. A sebesült embert a mentők vit-

ták el lakására. A rendőrség pedig megindította a vizsgálatot és nagy eréllyel keresi a kardoskodó pénzügyőrt, a ki úgy látszik nagyvási hóbertban szenved és azt hiszi, hogy ő katonatiszt.

— **Az orgonavirág jubeliuma.** Egy régi följegyzés szerint az orgonavirág 1591-ben virított először egy budai polgár Halbauer kertjében, ki azt Bécsből hozta, hol veje kertész volt a császárnál. II. Miksa császár követe, Busbeque vitte az első tövet 1563-ban Konstantinápolyból Bécsbe s innen terjedt el hozzánk. Török neve „liz la” s francziák is megtartották ezt az elnevezést. Latinul syringa vulgáris nevet kapott s a „syringa” lett a magyar elnevezésben orgona, mint a charabeus: cserebogár.

— **Az igazi és mesterséges nyomor Párisban.** Páris nyomorultjairól, koldusairól Berry Georgetól könyv jelent meg, mely a fényes világáros sötét árnyképeivel foglalkozik. Sokat vizsgálódott Berry Párisban, ismeri annak szegénylakta részeit, a koldusok lebujaít; gyakran járt a rendőrökkel együtt, s tapasztalatait élénken írja le. A koldusok világa csak részben az az igazi nyomorult világ, melynek képzeljük, részben pedig nem egyéb, mint üzlet, melynek megvannak a maga czéhei, börzéi, intézményei, sőt kézi könyvei is, a miből tanulni lehet. A könyvürlök kiaknázására nagyon leleményesek a párisi koldusok. Van nekik egész intézetük, a honnan kisebb nagyobb gyerekeket lehet kölcsönözni. A dajkák egy részét, kik a vidékről jönnek Párisban, kibéreltik, hogy adják kölcsön gyermekeiket a kolduláshoz. Némely koldusasszony 2—3 gyermeket is vesz kölcsön s azokkal jár az utcákon. Berry jelen volt egy lebujaiban, hol a koldusok szoktak összegyűlni mikor a párisi temp omok léposóin levő helyeket árverezték egymás közt. Mert a jó helyeket meg kell vásárolni, különben elverik onnan. A jól jövedelmező „állomások” csinos árért kelnek. Az egyik léposó egy bizonyos helyét 280 frankért adta el előbbi tulajdonosa. A Faubourg de Temple egyik csapszékében egy vén asszony 15 frankért kínált egy lisztát, melyre vagy ezer olyan ember és asszonyosság neve volt feljegyezve, a kik ismeretesek róla, hogy a koldusoknak mindig adnak alamizsnát. Az ily liszták gyakoriak és nagy gonddal állítják össze. Nem tudni, hogy mennyi a tulzás Berry könyvében, de nagyon int, hogy a közönség ne higyzen föltétlenül a fitogtatott nyomornak, mert az igazi nyomort nem az utcán lehet látni.

— **Hamisított műreemek.** Amsterdamban nemrég valaki egy hamisított Mauve-képet mint eredetit akart eladni. A csalást idejekorán észrevették, de az eset nagy port vert fel a lapokban, melyek nem késtek a műbarátokat a legnagyobb elővigyázatra felhívni. Scheltema Adema az „Amsterdamer Weekblad voor Neederland” című 'apban nagyon érdekes cikket ír e tárgyról. A festmények hamisítása — ugymond — már évszázadok előtt is nagyon jövedelmező foglalkozás volt. Már a XVII. században sok másolatot készítettek az olasz műkereskedők a híres olasz mesterek műveiről. E képhamisítók között a legismertebb Uyenbaryk volt, a Rembrandt sógora. Egy izben a nagy választófejedlem egész sereg műkincset vitetett Berlinbe Hollandiából, de ott a szakértők kiderítették, hogy a festmények egytől-egyig hamisítványok. Természetesen az egész gyűjteményt visszaküldték az eladónak. A század első felében különösen virágzott a hamisítók üzlete. A második harmadrangu művészek képeit nem igen vették s így ezek gyakran kényyszerítve voltak festményeik alá valamely ismeri nevet írni a mivel félre vezették a közönséget. A század második felében két nagy tehetségű hamisító vált ki a kik Hobbema meg Ruisdael műveit különös szenvedéllyel hamisították. A régiség szinét meg a repedéseket úgy utánozták, hogy bekenték a képet tojásfehérjével, meg agyagos földdel, azután nagy hőfoknak tették ki. Scheltema beszéli, hogy 10 év előtt egy angol egy Hobbema-féle képet mutatott neki, melyért több száz forintot fizetett, de ugyannyi ezrest fizethetett volna, ha a kép csakugyan eredeti lett volna. Az angolt rászédtek és nagy pénzért megvette, pedig nem is volt egészen megszáradva és a köröm is nyomot hagyott rajta. Nemrég az történt, hogy egy amsterdami múzeum óriási áron vásárolt egy pár képet, melyek állítólag régi mesterektől eredtek. Csak később jött rá a csalásra. A szegény ember, ki csaknem egész vagyonát ez üzletbe fektette, megörlt. Érdekes volt Carolus belga szélhámos festő csalási módszere is. Felvette egy ósregi nemesi család nevét és így bejutott egy ősnemesi családba. Rávette a vár urát, hogy Rembrandt által festett őseit, ő vele revonáltassa. A képeket elvitte s mikor visszahozta, oly friss szinompában ragyogtak, hogy a laikus nézőket bámulatra ragadták. Csak évek mulva derült ki, hogy a gazember eladta az eredeti Rembrandtokat és helyettük a saját mázolásait csempészte vissza. Ekkor már üthették bottal a nyomát.

Közgazdasági hírek.

Gyulafehérvárt, 1891. ápril hó 29-én.

Kereskedelem.

A naszódvidéki államerdőségek kihasználása. A kolozsvári üzletvilág érdeklődését most különösen a „fakereskedő részvénytársaság“ minap tartott nagyfontosságú közgyűlése foglalkoztatja, mely saszáryakkal ruházta fel az eddigi kicsiny, de életérős vállalatot. És méltán, mert alig van hazánkban iparvállalat, mely ilyen rövid idő alatt oly nagyszabású carrieret mutathatna fel, mint a „kolozsvári fakereskedő részvénytársaság“. A társaság megalakuló 150,000 frt. alaptőkével a ruha-egeresi havas és ennek befejeztével más erdélyi erdősegek kihasználására; és most, midőn az első oly kifogástalanul hajta végre, hogy ezzel egyszersmind cselekvőképességéről, haszonhajtó életrealitásáról is fényes bizonyítékot szolgáltatott, sikerült hazánk legnagyobb erdőcomplexumát a 182,000 holdnyi naszódvidéki államerdőséget megszerezni és egyúttal az erre szükséges lendő részvénytőkét, melyet nagyrészt a budapesti és kolozsvári bankok jegyezték 1.200,000 frtra kibővíteni. A közgyűlés elé terjesztett jelentés szerint az első üzem campagne 4 évre, fűrészártermelésre és 400,000 frt. tiszta haszonra a melléktermékek (tűzifa, hangszerfa, szitakéreg, cellulosa stb) jövedelme nélkül, tehát a legnagyobb rigorozitással irányoztatott elé. Ha pedig tekintetbe vesszük az iparvállalatok azon horderejű körülményét, hogy mily erők intezik sorsát, úgy a „Kolozsvári fakereskedő részvénytársaság“, melynek vezérigazgatója Sigmund Dezső orsz. képviselő, keresk. is iparkamarai elnök, kinek nagy iparunk terén tanúsított képességei a munkássága ismeretese és vezértitkára Polcz Albert, ki az egész alkotási inaurálta, létesítette, egy kiváló üzletember és a fa-brancheban elismert szaktekintély, úgy bátran mondhatni, hogy meg fog teljesen felelni mindazon várakozásoknak, miket nemcsak részvényesei, de az érdekeltek, vele kapcsolatos s messze szétágazó üzletkörök és a nagy vidék kenyérkeresete, kulturája táplálnak.

Az élelmi cikkek drágulása Németországban újabb haladást tett. Erre vonatkozólag egy berlini lap a következőket írja: Tényként constatálható,

hogy a készletekre nézve az egész világ eszalakozott és ennek következményei jelentkeznek a kenyér, burgonya stb. drágulásában. A német piacon a kenyér ára rövid idő alatt negyven százalékkal emelkedett. Hozzájárul, hogy a burgonya árak eddig talán még soha el nem ért nívóra emelkedtek. Jelenleg egy mázsa burgonya ára 4.50 márka (2 frt 70 kr.) A burgonya ára alkalmint még emelkedni fog, mert a mezőgazdák a késői tavasz miatt burgonyát használnak takarmányul. Ily körülmények között nem lehet csodálni, ha egyre nagyobb mérvet ölt az agitáció a gabnavámok azonnali felfüggesztésére vonatkozólag.

Ipar.

Fa- és vasipari tanműhely Aradon. Arad város ipari közönségének egy régi ohajtása van teljesülében. A kereskedelmi miniszter kezdeményezésére még ez év folyamán tanműhely létesül Aradon, melynek évi fenntartására az aradi kamara 500 frttal, a város közönsége 1000 forinttal járul. Az állam az iskolát szintén jelentékeny segélyben fogja részesíteni.

Kosarak készítése hazánkban. Megközelítő képet alkothatunk magunknak a hazánkban készülő kosarak mennyiségéről, azon adatok nyomán, melyeket az aradi és dévai kir. törvényszékek fogházaiban üzött rab-iparról szereztünk. Aradon ugyanis 3978, Gyulán 7518, Déván 4145 drb kosár készült a múlt évben.

Különféle.

A vasárnapi munkaszünet tudvalevőleg f. évi július közepén lép életbe. A kereskedelemügyi miniszter most megküldte a kereskedelmi és iparkamaráknak azon rendelet-tervezetét, melyben a vasárnapi munkaszünet alól engedélyezett kivételek felsoroltatnak, esetleg szükséges változások és pótlások javaslatba hozására szólítván fel azokat. A rendelet három kivétel-csoportot ölel fel: I olyan iparnemeknél, melyeknél az üzem félbeszakítása lehetetlen. E csoport 20 kivételel foglal magában, melyek legnagyobb része a gyári üzemeket érdekli. II. a fogyasztó közönség igényei által megkövetelt folytonos üzembentartás: borbélyüzlet, czukrászda, fűszeres boltok, fűrdők, hentesek, kisipari javi-

tások, mézárselek, péküzlet, szálloda stb. Ugyane csoportban említetik, hogy a törvényes munkaszünetre eső orságos vásárokon az elárúsítás nincs korlátolva. A III csoport a közforgalom hadászati és egyéb közérdektű ürekek vasárnapi munkájára nézve tartalmaz intézkedéseket.

Kincstári földek haszonbérletre. Aradról kapunk értesítést, hogy az aradi jószágigazgatóság május 4-én M Pécskán, 5-én Lippán, május 6-án Vajdahunyadon kincstári földek haszonbérbeadása végett árlejtést fog tartani.

Piaci árak.

1891. Április 25.

Tiszta búza hektoliterenként	7 frt — kr.
Elegy búza	6 frt — kr.
Rozs	5 frt 50 kr.
Arpa	— frt — kr.
Zab	3 frt 25 kr.
Törökbúza	5 frt — kr.
Széna kötetlen métermázsánként	3 frt 75 kr.
Alomszalma	2 frt — kr.
Tűzi fa köbméterenként	2 frt 75 kr.
Marhahús kilogrammonként	46 — 44 kr.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos: **ISSEKUTZ JÁNOS.**

Kiadó: Papp György.

Nyiltér*)

Zürüekgesetzte Seidentoffe mit 25% — 33 1/3% und 50% Rabatt auf die Original-Preise vers. meter und rohenweise porto- und zollfrei das Fabrik-Dépot G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgebend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

*) E rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősség nem vállal el a — Szerk.

H I R D E T É S E K.

Gyönyörű minták magánvevőknek ingyen és bérmentesen.

Egyetlen még eddig nem létezett **mintakönyvek** szabók számára bérmentesen és csak 20 frt betét mellett, mely összeg a megrendelés után beszámítottik.

Öltönyökre való kelmék.

Peruven és Dosking a magas Cleus számra, szabályos kelmék a cs. és k. hivatalnokai egyenruhákra — valamint, tornászok, veteránok, tüzoltóknak, billárd és játékos asztaloknak való posztók. Lodenok vízmentesek vadászok számára, mosókelmék, olasz-kendők (plaid) 4—14 frtig stb. Ki becsületet, tartós, olcsó, tiszta gyapjú posztót és nem mindentűn ajánlott, még a szabómunkát sem érdemlő rongyokat venni akar, forduljon

Joh Stikarofsky-hoz Brűnben

osstr. m. birodalom legnagyobb posztó-raktárához

Folytonos fél millió frtnyi raktárom, és világra szóló üzletmenet fogva, magától értetődik, hogy számtalan maradvány (Reste) visszamarad. Minden józan ember belátandja, hogy ilyen maradványoktól mintákat szétküldeni lehetetlen, miután néhány száz minta rendkívény után semmi sem maradna vissza — szédelés tehát, ha posztócégek annak dacára mintákat hirdetnek maradványokból — ezen esetben a minták egész darabokból vétetnek — s annak szándéka nyilvánvaló.

Maradványok, melyek nem tetszenek kicseréltetnek vagy a pénz visszaadatik — szükséges, hogy rendelvényeknél szín, ár, hosszúság kiírassék. — Szállítatik csak utánvétel mellett, 10 frton felül bérmentesen.

Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven. 50 11—20.

Czigarettázók!

A ki észszerűen cigarettázik, tudja azt, hogy a cigarettá jóságánál nemesek a dohány, hanem a papír finomsága is mérvadó. Ezért, de még egészsége érdekében is ügyeljen minden cigarettázó, hogy a használandó papír finomsága minden kételyt kizáró legyen Teljes megnyugvással és bizalommal használható a

„Les dernieres Cartouches“

BRAUNSTEIN FRÈRES

PÁRISI GYÁRABÓL, 65. BOULEVARD EXELMANS

való cigarettapapír, melynek kitűnő voltát tekintélyes bel- és külföldi tudományos férfiak ismerték el. Gyárunk folyton oda törekszik hogy nemesek egyformán finom, de mennyiségre nézve is mindig ugyanannyi papirt szállítson. Tapasztaljuk azonban, hogy a fogyasztókönység sok félrevezetésnek van kitéve s vannak oly gyártmányok is, melyekre gyártóik czégük nevét kinyomni, a mit pedig a tisztes gyáros mindig megtesz, nem merik. Sőt oly gyárosok is vannak, kik a papirnak kezdetben teljes lapszámaikat és annak minőségét is le-állítják és kevesebb, silány papirt szállítanak. Ezekre utalván, bizvást hisszük, hogy minden értelmes cigarettázó a mi „Les dernieres Cartouches“ jegyű árunkat fogja használni, mely évek óta bizonyult jobbnak, minden más cigarettapapírnál. Egyúttal figyelmestetünk mindenkit, hogy papirusunk czimlapján czégünk neve áll

BRAUNSTEIN FRÈRES.

Cigarettapapirusunk és hüvelygyári raktára Bécsben, I., Schottenring 25. sz. alatt létezik; valódi francia „Les dernieres Cartouches“ papír és az ebből készült hüvely Gyulafehérvárt kapható id. Misselbacher J. B. urnál. 40. 7—25.

Légen szárított természetes istálló-trágya

darabokban vagy zuzott állapotban

NEUMAN TESTVÉREK aradi czégtől

50%-nál több szerves anyaggal.

Víz	8 %	Összes vilsav (phosphorsav) mennyiség	3.16 %
Szerves alkatrészek	35 %	Szerves légeny (Organ. Stickstoff)	2.90 %
Hamu	57 %	Káli	1.45 %
Vízben oldható vilsav	1.28 %	Vilsavas (phosphorsavas) káli	2.46 %

Ára: 100 métermázsánként 160 forint az aradi vasut-állomásra szállítva, zuzott állapotban 200 forint.

Kizárólagos képviselőlet Magyarország, Horvátország és Slavonia részére

Szávoszt Alphonsnál

V. ARANY JANOS-UTCA 11.

BUDAPESTEN

V. ARANY JANOS-UTCA 11.

hol minden félvilágosítás készséggel megadatik.

95. 3—3.